

Knowhow

De expert: Carolyn Genders

Voor Carolyn Genders is het samenspel van vorm, penseelstreek en kleur de essentie van haar keramiek. Het gaat om lijnen, vlakken en kleuren die in harmonie zijn met de onderliggende vorm. Juist dat samenspel en die harmonie geven eenheid aan de stukken. Ze zijn meer dan beschilderde vormen: de lijnen en kleuren benadrukken het eigen ritme van elk object.

Carolyn Genders (SG) is een meester in de beperking. Ze heeft haar grenzen heel duidelijk bepaald en daar is ze blij mee. 'Juist keramiek geeft zoveel mogelijkheden dat je de weg gemakkelijk kwijt raakt. Er is een eindeloos scala aan materialen en technieken. Combinaties te over. Ik heb er een paar gekozen en dat schept duidelijkheid. Ook dat geeft vrijheid, omdat ik precies weet wat ik doe.' Maar bij zo'n keuze moet een mens wel weten wat bij hem of haar

past. Om daar achter te komen is toch een ontdekkingstocht nodig. Wat kan er? Wat kan ik? Wat trekt me aan?

Een nieuwe draai

De klei achter in de tuin was voor de jonge Carolyn het begin. 'Toen was ik al met potten maken bezig. En later, op school, was er weinig gelegenheid om er mee verder te gaan. Maar mijn vader kende een pottenbakker in Londen

Objectfoto's bij dit artikel: Steve Speller

Procesfoto's: Carolyn Genders

▼ **Handheld forms**, 2016, 9 x 8 cm

en regelde dat ik daar tijdens de schoolvakanties kon werken. Ik kreeg er les van een van de draaiers en oefende eindeloos: cilinders draaien en weer doorsnijden. Maar natuurlijk probeerde ik ook van alles en leerde zo het materiaal beter kennen.'

In de jaren zeventig ging ze naar de kunstacademie in Brighton en daar kwamen ook andere materialen dan klei op het programma. Maar al snel had Carolyn door dat klei haar materiaal was. Ze maakte kennis met handopbouw en daar voelde ze zich helemaal bij thuis. 'Bij die techniek ben ik vanaf dat moment gebleven. Ik kan natuurlijk nog steeds draaien en dat is ook best wat waard.'

Na de opleiding was het tijd voor een eigen studio. Het eerste vrije werk was gebaseerd op tekeningen van gesteenten en botten. 'Op dat thema maakte ik een serie in zwart-wit. De

basisvormen werden in drukvormen geperst. Daarna werkte ik ze verder uit, voegde materiaal toe of sneed gedeelten weg. Er kwam dan eerst een laag wit glazuur op en na de eerste stook een zwarte laag, die ik inkraste.'

Het werk had succes en Carolyn was in staat om het via een aantal galerieën te verkopen. Na een aantal jaren wilde ze meer kleur in haar werk brengen en ging terug naar school voor een post-academische cursus aan het Goldsmiths College in Londen. 'Dat was toen, in de jaren tachtig, een opwindende omgeving. Er gebeurde van alles en ik kon me helemaal uitleven. Ik ontdekte sinterengobes en besloot voortaan een beperkter palet van materialen en technieken te hanteren. Alleen nog wit aardewerk als klei. Stoken op aardewerktemperatuur. Geen glazuur meer gebruiken, alleen nog sinterengobe. Me concentreren op de relatie tussen vorm en oppervlak. En

Op de vorige pagina: **Abstraction Red Interior**, 2016, 27 x 16 x 21 cm ▼ **Carnival**, 2016, 30 x 22 x 26 cm

ten slotte een even breed kleurpalet ontwikkelen als in de schilderkunst.'

Voor het kleurige werk nam Carolyn het landschap als inspiratie en haar stukken werden grote, driedimensionale schilderijen. Ze werd actiever in de keramiekwereld en ging naar het buitenland om haar werk te laten zien. Ook naar Nederland: Milsbeek, Swalmen. Haar technische en artistieke ervaring deelde ze in twee boeken: *Sources of Inspiration* en *Pattern, Colour & Form*. Het succes daarvan bracht haar naar het verre buitenland: ze gaf onder andere workshops in de VS, Italië en Israël.

Improvisatie

De verhuizing naar Sussex in 1999 bracht weer een verandering in het werk teweeg. De nabijheid van de bossen en de daar merkbare invloed van de seizoenen inspireerden Carolyn om haar

palet uit te breiden met terra sigillata. Zo ontstond een grotere rijkdom in texturen, van zijdezacht mat tot glanzende harde kleuren.

Nog maar kort geleden kwam opnieuw een verhuizing, ditmaal naar de zuidkust van Engeland. De invloed daarvan op het werk is niet zo groot. 'Inspiratie komt tegenwoordig meer van binnen. Na 35 jaar weet ik wel wat belangrijk is en wat niet. En ik voel me een abstract expressionist. Tijdens het werk weet ik precies waar het heen gaat. Maar dan wel met de vrijheid van improvisatie. Dat lijkt een tegenstelling, maar is het niet. Ik kan wel bedenken wat ik wil, maar moet mijn onderbewuste toch zijn gang laten gaan.'

Naast keramiek maakt Carolyn ook vinyl prints en schilderijen. 'Ik verdeel mijn tijd tussen die drie en er is een mooie kruisbestuiving. Buiten de keramiek is er dus geen echte beperking!'

▼ *Wake Up Spring!*, 2016, 15 x 25 x 18 cm

1. Ik ben deel van de keramiektraditie en gebruik de oude technieken en materialen, maar dan op een hedendaagse manier: opbouwen met rollen en stroken klei en beschilderen met slib. Als basismateriaal gebruik ik aardewerkklei en voeg daar wat molo-chiet aan toe, om hem magerder, steviger en stabiel te maken.

Ik begin met het walken van de klei.

2. Eerst vorm ik de bodem op het schijfje. Met de hand bouw ik dan de wand iets op en draai de buitenkant glad. De binnenkant werk ik met een lomer af.

3. Voordat ik stroken klei kan aanbren-gen, moet ik de wand horizontaal af-snijden.

4. Vervolgens bouw ik de wand verder op met brede stroken klei, die ik goed vastmaak aan de ondergrond.

Bovendien zorg ik ervoor, dat de wand de juiste dikte krijgt.

5. Zo bouw ik steeds omhoog. Telkens na het toevoegen van een strook her-haal ik het vastmaken en verdunnen van de wand.

6. Als ik bijna boven ben, geef ik extra aandacht aan de vorm en de wanddik-te aan de bovenrand.

7. De pot is nu bijna klaar. Ik vervorm hem aan een kant en met een houtje sla ik de hoeken er in.

8. De rand werk ik af met een surform-blad.

9. Daarna strijk ik de rand glad met een droge spons.

10. Zodra de pot leerhard is, kan ik het slib gaan aanbrengen. Ik gebruik bij mijn werk zowel terra sigillata als sin-terengobe. Om de goede kleuren te krijgen zijn er veel proeven nodig. Bij deze pot breng ik eerst twee lagen zwarte sinterengobe aan.

11. Met een eetlepel polijst ik het slib zo gauw het droog genoeg is.
12-13. Dan kan ik het lichtgrijze (nikkel) slib gaan kwasten.

14. Ook die laag polijst ik weer een beetje.

15. Met een metalen kam breng ik sgraffito aan.
16-17. Ik vind het mooier als de lichtgrijze vlakken een begrenzing hebben. Hier haal ik wat van de bovenste laag weg om een zwarte lijn te krijgen.

18. Vervolgens kwast ik witte cirkels slib over de ondergrond. Met een kraspen verduidelijk ik de begrenzing van de cirkels.

19. En dan is de laatste laag aan de beurt. Deze keer oranje. Ik meng het slib, kwast het op en laat het geheel wat drogen.
20. Uiteindelijk poets ik de lagen engobe glad met een plastic zak.

21

22

21. De oranje stippen krijgen nog wat extra aandacht. Met een lepeltje polijst ik ze wat meer.

22. En dan is het meeste werk gedaan. Nu kan de pot gestookt worden in de elektrische oven bij 1140 °C.

23

23. Het eindresultaat: *Homage to Nicholson*, 2016, 27 x 18 x 19 cm.